

Jogbölcselet záróvizsgakérdések

1. Jogelméletek és jogrétegek: Szűkítő jogelméleti felfogások és a komplex jogi rendszer elméletei. 269-276. 212-217.
2. A jogdogmatika elméletei. 138-144. 109-114.
3. A jogdogmatika természetéről. Jogalkotás és jogdogmatika. Logika és értékelés a jogtudományban. 137-138., 144-150. 108-109., 114-118.
4. A természetjogi eszme fejlődésének vázlata. 505-509., 407-411.
5. A természetjogi rendszertől a pozitív jog elmélete felé. A jogi topika: történeti szerepének változásai, újjáélesztése és kritikái. AJ19-22, 150-157., 118-124.
6. A német történeti jogi iskola, a pandektajogtudomány. 277-280., 218-221.
7. Eugen Ehrlich „élő jog”-felfogása. EE, 431-432., 329-330.
8. Max Weber jog- és társadalomfelfogása. 432-433., 330-331., BSZ19-22.
9. Hans Kelsen jogelmélete. 281-283., 221-223.
10. Esser, Larenz, Kriele jogelméleti felfogása. 343-357., 271-282.
11. Az angol jogelmélet fejlődése (Austin, Hart). 286-290., 225-228.
12. Az amerikai jogi realizmus (Jerome Frank). 377., 293.
13. Ronald Dworkin jogkonceptiója. 379., 294-295.
14. A jog gazdasági elmélete. 382-403., 296-311.
15. Az alapjogi réteg általános kérdései: Az alapjogok önálló jogrétegének problémái. 77-84., 61-66.
16. Az alkotmányos alapjogok jogelméleti jelentősége. Az alapjogi bírászkodás jogkonceptiói. 92-96., 99-100., 72-76., 78-79.
17. Törekvések a jogalkalmazás alkotmányjogiasítására. 122-131., 96-104.
18. A perlési politizálás: A perlési politizálás kialakulása és jogi keretei. 185-193., 145-153.

19. A bírói precedensjog általános kérdései I: Értelmező és szabályozó precedens. Mi a kötelező a precedensben? 251-255., 199-202.
20. A bírói precedensjog általános kérdései II: A precedenskövetés kötelező jellegének fokozatai. A kontinentális precedensjog közös sajátosságai. 255-258., 203-205.
21. A magyar bírói „precedensjog”. 259-265., 205-211.
22. A jogrendszer és a jog fogalma. (A társadalmi valóság mint értelmi valóság. A jog mint értelmi rendszer. A jogrendszer fogalma. A jog fogalma.) 11-19., 10-16.
23. Az európai jogfejlődés súlyponteltolódásai. TT113-116.
24. A jog rétegeinek felépülése: A modern jogrendszerek binaritása. A jog, a politika és a tudomány társadalmi alrendszereinek összehasonlítása. 19-23., 16-19.
25. Jogfilozófiák és büntetőjog-elméletek: A jog gazdasági elméletének büntetőjog-elmélete. A bűn gazdaságtana és a bűncselekmény-elkövetés fogalmi neutralizálása. A bűnös tudat kérdése. AJ173-178.
26. A jog rétegeinek felépülése. 27-37., 23-30.
27. A jog mint professzionális intézményrendszer: A jog szigorúbb rendszerszerűsége. 52-58., 41-46.
28. A jogi oktatás dilemmái. 67-73., 53-58.
29. A jogi oktatás szocializációs funkciói. 65-67., 52-53.
30. A jogásztársadalmat érintő kihívások és változások. MJ120-135.
31. A jogi oktatás helye a jogrendszerben: A kritikai jogi tanulmányok elmélete a jogi oktatásról. 73-76., 58-61.
32. A jogszociológiai szemléletmód. 425-429., 324-328.
33. A jogforrási rendszer. 207-211., 162-166.
34. A jogforrási rendszer Magyarországon. 211-216., 166-171.
35. A jogforrási hierarchia. JV141-142.
36. Jogászság és jogrendszer I: Ügyészség és jogásztársadalom. 165-167., 130-132.
37. Jogászság és jogrendszer II: Az ügyvédi réteg struktúrája. 167-172., 132-136.
38. Jogászság és jogrendszer III: A bírói réteg összehasonlító vizsgálata. 172-174., 136-137.

39. A jogászság ábrázolása irodalmi művekben. JK7-14.
40. A jog érvényessége. Az érvényesség megkérdőjelezésének lehetőségei. A jog hatályossága. 241-250., 191-199., JV152-154.
41. A jog értelmezése. Hermeneutika és jogdogmatika. 61-65., 217-231., 49-51., 171-191.
42. A jogdogmatikai okfejtés alapjai. JE223-244.
43. A szövegértelmezés technikái. JE190-198.
44. Az analógia. JE205-213.
45. Jog- és tényhézagok. JE199-205., JE213-220.
46. Az állami jogszolgáltatás elkerülése: Mediálás és arbitráció. 465-472., 365-372.
47. A laikus részvétel létjogosultsága az igazságszolgáltatásban. LB
48. Magán- és állami rendelkezés a jog felett. 195-205., 153-162.
49. A joghoz jutás esélyei. Az eltérő bírói szerepek és a perköltség hatása a joghoz jutásra. Az állami és a jótékonyági jogsegély formái. 476-477., 481-493., 376-378., 382-395.
50. A jog és a politika. 177-185., 140-145.

Irodalom

Magyarázat

Az alábbiakban az egyes tételek elsajátításához szükséges irodalmak listája olvasható a megadott tételcímeknél használt rövidítésekkel. Pokol Béla *Jogelmélet* című kötete nem kap külön megjelölést, ezért ha a tételsorban található számok előtt nincs betűjel, akkor a megadott oldalszámok a Pokol-féle *Jogelméletre* vonatkoznak. Felhívjuk a figyelmet, hogy a kötet elektronikus változata az interneten is megtalálható és pdf-formátumban letölthető a <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/10429> címről. Az elektronikus verzió oldalszámait *dőlt betűvel* jelöltük. Ez azt jelenti, hogy amennyiben egy adott tétel anyaga a *Jogelméletből* tanulható meg, akkor ahhoz két oldalszám tartozik: a normál betűk a nyomtatott változat, a dőlt betűk pedig az elektronikus változat oldalszámait jelölik. A tétel tehát ilyenkor a hallgatók tetszése szerint bármelyik változathoz elsajátítható.

Szeretnénk jelezni továbbá, hogy amennyiben az adott tételhez csak betűjellet illesztettünk oldalszám nélkül, az azt jelenti, hogy az adott forrást teljes egészében ismerni kell. Ezt a megoldást olyankor alkalmaztuk, amikor a kötelező anyag nem könyv, hanem szakfolyóiratban megjelent tanulmány, és az anyag teljes hossza megfeleltethető egy „normál” tétel terjedelmének.

Pokol Béla: *Jogelmélet. Társadalomtudományi trilógia II.* Budapest, Századvég, 2005. (Letölthető: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/10429>)

AJ = Pokol Béla: *Autentikus jogelmélet*. Pécs, Dialóg Campus, 2010.

BSZ = Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába*. Budapest, Osiris, 2006. (Letölthető: https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba.pdf)

EE = Badó Attila: Eugen Ehrlich és a jogszociológia. In: Szabadfalvi József (szerk.): *Amabilissimus. A legszeretetremlétebbak egyike. Loss Sándor emlékkönyv*. Debrecen, DE-ÁJK, 2005, 137-151.

JE = Szabó Miklós: *A jogdogmatika előkérdéseiről*. Miskolc, Bíbor, 1996.

JK = Nagy Tamás: *Josef K. nyomában*. Gödöllő – Máriabesnyő, Attraktor, 2010.

JV = Badó Attila (szerk.): *A jogrendszerek világa. Jogi alapismeretek*. Szeged, Pro Talentis Universitatis Alapítvány, 2020.

LB = Badó Attila: A laikus bírászkodás létjogosultságának korlátairól a tudományos vizsgálatok tükrében. In: *Állam- és jogtudomány*, 57. évf., 2, 2016, 3-15.

MJ = Nagy Zsolt: *Metszetek a jogásztársadalomról*. Szeged, Pólay Elemér Alapítvány, 2012.

TT = Pokol Béla: *Társadalomtudományi trilógia. Szociológiaelmélet, jogelmélet, politikaelmélet*. Telemedia Network, 2008 / Rejtjel, 2011.